

Zienswijzennota Watervergunning aan Windpark Caprice voor het bouwen en behouden van één windturbine met bijbehorende fundering aan de linkeroever van het Pannerdensch Kanaal ter hoogte van kmr 873.430 in de gemeente Lingewaard, d.d. 20 september 2022.

Algemeen aanvraag vergunning op grond van de Waterwet

Het plan is om twee windturbines te plaatsen aan de linkeroever van het Pannerdensch Kanaal nabij Steenfabriek Caprice.

De coördinaten van de te plaatsen windturbines zijn:

windturbine	x-coördinaat	y-coördinaat
1	195.789	436.385
2	196.105	435.895

Voor het gebied waar windturbine 1 gepland staat is door Rijkswaterstaat al een vergunning verleend voor het behouden van een watervrije ophoging met daarop bouwwerken, getimmerten, beplantingen en verdere werken zoals elektrische geleidingen, één en ander in het rivierbed aan de linkeroever van het Pannerdensch-Kanaal tussen kmr 873.705 en kmr 874.175 in de gemeente Lingewaard (beschikking van 15 september 2008, nr. WSR 1126).

Windturbine 1 wordt geplaatst binnen de contour van de vergunde watervrije ophoging zoals opgenomen in de bovengenoemde vergunning. Op deze watervrije ophoging mogen bouwwerken aanwezig zijn en om deze reden past het maken van een windturbine al binnen de vergunde rechten. Voor windturbine 1 is dus geen vergunning op grond van de Waterwet vereist en om deze reden is windturbine 1 dus geen onderdeel van de aanvraag voor een vergunning op grond van de Waterwet.

Voor het gebied waar windturbine 2 gepland staat is door Rijkswaterstaat al een vergunning verleend voor het behouden van onder andere een watervrije ophoging aan de linkeroever van het Pannerdensch Kanaal tussen kmr 873.000 en kmr 874.000 in de gemeente Lingewaard (beschikking van 15 september 2008, nr. WSR 1124, gewijzigd bij beschikking van 14 maart 2017, nr. RWS-2017/11267).

Windturbine 2 wordt geplaatst op een deel van een vergunde watervrije ophoging waar conform de vigerende vergunning geen bouwwerken zijn toegestaan, om deze reden is voor het realiseren van windturbine 2 wel een vergunning op grond van de Waterwet vereist.

De vergunning op grond van de Waterwet richt zich uitsluitend op windturbine 2 en bij de beantwoording van de zienswijze wordt daarom alleen gekeken naar windturbine 2.

Bodem

Op grond van artikel 3.3 van de Waterregeling is het gebied waar beide windturbines op gepland zijn aangewezen als drogere oever gebied. Dit staat weergegeven op kaart 147 behorende bij de Waterregeling.¹ Dit houdt in dat op deze gebieden voor wat betreft de bodemaspecten niet de

¹ [Toedeling beheer Rijkswateren locatie 147 - Helpdesk water](#) de kaart Waterkwaliteit_drogereovergebieden_147

Waterwet maar de Wet bodembescherming van toepassing is. In dit geval is de Wet bodembescherming van toepassing en daarvoor is provincie Gelderland het bevoegd gezag.

Voor de aanpak van de bodemverontreiniging is een saneringsplan opgesteld (zie rapport 'Raamsaneringsplan Scherpekamp Deellocatie A, B, C en G' van 31 juli 2006, kenmerk 110303/OF6/0Q9/000362/LB), waarmee in maart 2007 door Gedeputeerde Staten van Gelderland en de Minister van Verkeer en Waterstaat is ingestemd (besluitnummer 2006-015153).

De aanvraag voor een vergunning op grond van de Waterwet betreft uitsluitend de zuidelijke windturbine (nr. 2) en de zienswijzen die hier betrekking op hebben worden in onderstaande tabel beantwoord.

Nr. zienswijze	inhoud	beantwoording
Zienswijze 1 RvR	1. Niet alle informatie is met Rijkswaterstaat gedeeld	Het besluit op de aanvraag is genomen op basis van de bij de aanvraag gevoegde gegevens. Bovendien is in de zienswijzen niet duidelijk aangegeven welke informatie niet met RWS is gedeeld.
RvR	2. Er is kortgeleden vegetatie verwijderd om het water meer ruimte te geven en de kribben in het Pannerdensch Kanaal worden verlaagd voor een betere doorstroming. Een windturbine met een fundering met een oppervlakte van 83 m ² , een hoogte van 1,20 m boven maaiveld en daarboven op een mast is een sta in de weg en heeft ongetwijfeld invloed op de waterinvoer, -berging en-afvoer.	Windturbine 2 wordt geplaatst op een vergunde watervrije ophoging (waarop geen bouwwerken zijn toegestaan). In de rivierkundige modellen, die de genormeerde situatie weergeven (B&O-modellen), worden de contouren van de watervrije ophoging geschematiseerd met een bodemhoogte boven de maximale waterstand, zodat deze locaties in de modelberekeningen altijd droog blijft. Het daarop plaatsen van een windturbine heeft dus geen invloed op de waterstand (waterberging / waterafvoer).
RvR	3. Een particulier moet een op de centimeter nauwkeurig plan indienen terwijl in dit project onduidelijk is hoe de fundering gaat worden en het type en merk windturbine is onbekend. Voor het volume van de waterberging is het van belang of de fundering op maaiveld begint of ingegraven wordt. Dit beïnvloed ook de uiteindelijke tiphoogte boven het maaiveld en is daarom in juridische zin van belang om vastgesteld te zijn.	Zie reactie onder 2
RvR	4. Beide windturbines (noordelijke en zuidelijke) kunnen extra risico's veroorzaken voor de omgeving bij extreem	Zie reactie onder 2

	hoge waterstanden.	
Vervuiling	1. De grond onder de steenfabriek is sterk verontreinigd door bodemmateriaal met pyrietslakken dat de steenfabriek zelf heeft opgebracht ter verhoging van het terrein en het vullen van kleiputten. Ten aanzien van paragraaf 5.1.3 ontbreekt het resultaat van de toetsing aan de chemische en ecologische kwaliteit. Deze dient wel degelijk gedaan te worden vanwege die verontreinigde grond.	Zie ook onderdeel Bodem. In het gebied waar de zuidelijke windturbine (nr.2) is gepland, is geen pyrietverontreiniging aanwezig. Er is dus geen sprake van het roeren van een pyrietverontreiniging en als gevolg daarvan uitwassing van een vervuiling richting het Pannerdensch Kanaal / Neder-Rijn. Het plaatsen van een windturbine heeft geen effect op de chemische en ecologische kwaliteit van het watersysteem. De toetsing aan de chemische kwaliteit in de watervergunning is ter verduidelijking aangepast.
vervuiling	2. Tijdens de werkzaamheden van de bouw van de windturbine en door trillingen tijdens het heien van de funderingspalen zal het uitwassen van de vervuiling meer optreden. Bedenk daarbij dat de fundering groter zal zijn dan de ter inzage gelegde voorbeeld tekening. In de productionele fase zullen de trillingen tot in de funderingsverankeringspalen gaan en ook daardoor zorgen voor extra snel uitwassen van de vervuiling o.a. richting het Pannerdens Kanaal / Nederrijn.	Zie reactie onder 1 vervuiling
vervuiling	3. De aanwezige bodemvervuiling zal een extra risico gaan vormen voor oppervlaktewater, daardoor is er ook een risico voor de daar aanwezige natuur en oeverrecreatie en recreatie in de daar aanwezige plassen. Dit risico is blijkbaar niet eens afdoende bekeken / geanalyseerd. Dit is in strijd met de Wet natuurbescherming	Zie reactie onder 1 vervuiling. De provincie Gelderland is het bevoegde gezag voor de Wet natuurbescherming en de Wet bodembescherming en in dat kader zal beoordeeld moeten worden of er risico's zijn voor de natuur.
vervuiling	4. De watervergunning kan niet verleend worden omdat niet voldaan wordt aan de doelstellingen van de Waterwet zijnde het beschermen en verbeteren van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en de vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.	Zie reactie onder 1 vervuiling
verduurzaming	1. Het is nog onzeker of steenfabriek Caprice werkelijk capaciteit gaat gebruiken van windpark Caprice. In bijlage III brief verbondenheid windpark aan steenfabriek	In bijlage III 'brief verbondenheid energievoorziening Steenfabriek Huissenswaard (Caprice) en windturbines, d.d. 30-3-2021' wordt aangegeven dat er een voorlopige keuze is gemaakt voor een administratieve verbondenheid via een stroomcontract en dat later een

	caprice-RWS staat dat er pas na het geven van de omgevingsvergunning een keuze gemaakt wordt of het haalbaar is om de investering te doen die het mogelijk maakt om elektriciteit direct af te nemen van de windturbine(s). Waar die keuze op gebaseerd zal zijn blijkt niet uit de ter inzage gelegde documenten.	definitieve keuze wordt gemaakt voor een administratieve- of technische verbondenheid. De Beleidsregels grote rivieren (Bgr) bieden sinds 2019 bestaande bedrijven in het rivierbed de mogelijkheid te verduurzamen. Voor energie-intensieve industrie zoals de baksteenproductie gaat dit niet zomaar en is een lange transitie periode onvermijdelijk. Ook is een zekere schaalgrootte nodig om een rendabele energie-opwekking te kunnen ontwikkelen. Dit betekent dat een gedeeltelijk eigen verbruik van opgewekte stroom voldoende kan zijn om te voldoen aan de toets van de Bgr. Dit betekent ook dat er voor bestaande bedrijven ruimte moet zijn om gedurende langere tijd overproductie van groene stroom te hebben.
verduurzaming	2. Een directe PPA geeft toch een technische verbondenheid en niet een administratieve. Als de haalbaarheid voor die technische verbondenheid niet vaststaat gelooft de indiener niet dat die er ooit nog komt.	Zie reactie onder 1 verduurzaming
verduurzaming	3. Het omrekenen van gasverbruik door Caprice naar energie eenheden geeft alleen een administratieve reden van verbondenheid en een theoretische verduurzaming. Nergens in de ter inzage gelegde documenten vindt de indiener een overzicht van wat steenfabriek Caprice nu aan energie verbruikt, de hoeveelheden benodigde elektriciteit en gas. Uit een artikel op internet blijkt dat gas essentieel is voor de productie van bakstenen.	Zie reactie onder 1 verduurzaming De transitie naar fossielvrije energie is voor de baksteenindustrie complex en vergt tijd. De Bgr biedt zoals hiervoor geschetst ook aan dit type bedrijven de mogelijkheid om te verduurzamen.
verduurzaming	4. Groencertificatie kan steenfabriek Caprice echter net zo goed kopen van een windpark elders, windturbines op het eigen terrein zijn daarvoor niet noodzakelijk.	Het is de keuze van de aanvrager om op eigen terrein te verduurzamen en de Bgr biedt hiertoe de mogelijkheid zoals hiervoor al uiteengezet.
verduurzaming	5. De toekomst van de steenfabriek staat onder druk door vergaande fabrieksmatige productie van huizen/ gebouwen en daardoor minder gebruik van bakstenen. Alleen al het verbruik van de grote hoeveelheden gas als brandstof voor de ovens vraagt om grootschalige oplossingen, zoals bijvoorbeeld ovens op waterstof in plaats van gas. Voor waterstofproductie is Windpark Caprice te klein. Gas wordt explosief duurder, is het misschien daarom dat de heer Sluiter als bestuurder uit	Het is aan de initiatiefnemer om keuzes te maken over de inrichting van haar bedrijf- en bedrijfsvoering.

	functie is getreden bij steenfabriek Caprice en er nu een B.V. als beheerder functioneert?	
verduurzaming	6. De verduurzaming is enkel administratief, hierdoor verduurzaamt de energievoorziening van de bestaande activiteiten niet. Er wordt dus niet voldaan aan artikel 6 c, dus is het verlenen van de vergunning strijdig met de Beleidsregels van Rijkswaterstaat.	Zie reactie onder 1 verduurzaming. Met de productie van windenergie verduurzaamd het bedrijf gedeeltelijk. De transitie naar fossielvrije energie zal voor dit type bedrijven langer duren. Met onderhavig project zet het bedrijf de eerste stappen hiertoe. De Bgr staat dit toe.
verbondenheid	1. Onduidelijk wie nu de gemachtigde is bij de aanvraag omdat er verschillende bedrijfsnamen voorkomen in de diverse documenten.	In het aanvraagformulier is Renewable Factory Services B.V. (Handelsnaam Renewable Factory) als gemachtigde aangegeven. In de bij de aanvraag gevoegde machtiging heeft Windpark Caprice B.V. Renewable Factory Services B.V. gemachtigd om namens hen een aanvraag in te dienen.
verbondenheid	2. Renewabel bedrijven hebben geen enkele verbondenheid met de gemeente Lingewaard en zeker niet met deze buitendijkse locatie. Zij huren uitsluitend grond van de Steenfabriek Caprice om er een windturbine op te plaatsen en als eigenaar van de grond claimt Caprice misschien een deel van de geleverde elektriciteit maar vooral groencertificaten om het gasverbruik administratief te verduurzamen.	Renewabel Factory Services B.V. is uitsluitend de gemachtigde om namens Windpark Caprice de vergunning aan te vragen. Uit de brief van 30 maart 2021, 'verbondenheid energievoorziening Steenfabriek Huissenswaard (Caprice) en windturbines' blijkt dat Caprice mede initiatiefnemer is van de windturbines en dat er een direct stroomcontract inclusief de Garanties van Oorsprong voor de levering van elektriciteit van de windturbines aan de steenfabriek is. Gezien het vorenstaande is er dus een directe verbondenheid tussen de steenfabriek en de windturbines.
verbondenheid	3. Er is niet aangetoond dat de verbondenheid van steenfabriek Caprice met 'Windpark Caprice' verder gaat dan de verhuur van hun grond.	Zie reactie onder 2 verbondenheid
Duur vergunning	Onduidelijk wat de levensduur van de windturbines is 20 of 25 jaar. Gemeente moet vragen hierover beantwoorden.	In de aanvraag watervergunning wordt een exploitatietermijn van 25 jaar aangegeven, er is een besluit genomen op de aanvraag.
financiering	Het verwijderen van een niet meer bruikbare windturbine is per saldo duur, vooral omdat maar een beperkt aantal onderdelen recyclebaar zijn. De wieken zijn dat bijvoorbeeld niet. Welk bedrijf of instantie is volgens de vergunningverleners, dus de gemeente Lingewaard en Rijkswaterstaat, verantwoordelijk voor het verwijderen van de windturbines en hoe weet je als overheid zeker dat er op dat moment genoeg financiële middelen	Artikel 6.20 Waterwet biedt de mogelijkheid voor het opnemen van een financiële zekerstelling, dit is echter geen verplichting. De vergunninghouder, in dit geval Windpark Caprice, is verantwoordelijk voor het verwijderen van de windturbine op het moment dat de watervergunning verlopen is. Voorschrift 3.2.6 schrijft voor dat de windturbine met de daarbij behorende voorzieningen na 25 jaar moeten worden verwijderd. Bij Rijkswaterstaat is het niet gebruikelijk een

	zijn zodat het afvoeren ook op een goede manier zal gebeuren? Gezien de vele B.V.'s die bij dit project betrokken zijn is het zeker noodzakelijk hier een garantie voor te vragen. De eerste opbrengsten kunnen bijvoorbeeld naar een depot (garantiefonds) gaan dat beheerd wordt door een notaris. Hiermee moet voorkomen worden dat bijvoorbeeld door een faillissement van een B.V. geen geld meer beschikbaar is voor een goede verwijdering van de windturbine(s). Het te reserveren bedrag zou met een inflatie correctie door de bouwer moeten worden aangegeven op basis van een goedgekeurde overeenkomst voor het afbreken van de turbine(s) Een financiële zekerheidsstelling voor de afvoer van de zuidelijke windturbine ontbreekt in de watervergunning.	financiële zekerheidsstelling op te nemen in watervergunningen voor het gebruik maken van het waterstaatswerk. Indien de vergunninghouder niet aan de verplichting tot het verwijderen van de windturbine voldoet kan er handhavend worden opgetreden.
7MW in plaats van 5 MW	Het verlenen van de vergunning op basis van de ter inzage gelegde overzichtstekening is niet acceptabel omdat de initiatiefnemers een andere krachtigere windturbine willen plaatsen.	Op het moment van de aanvraag is nog niet definitief welk type windturbine wordt geplaatst en om deze reden is er een voorbeeld tekening bij de vergunning gevoegd. In de bij de aanvraag gevoegde 'kwantitatieve risico analyse t.b.v. projectMER en aanvraag omgevingsvergunning' zijn 3 varianten van windturbines beoordeeld die alleen verschillen in afmetingen. In de bij de aanvraag gevoegde brief 'verbondenheid energievoorziening Steenfabriek Huissenswaard (Caprice) en windturbines van 30-03-2021' wordt aangegeven dat de windturbine ongeveer 44 miokWh (windturbine van 5 MW) tot 51miokWh (windturbine van max 7 MW) aan elektriciteit per jaar zal opwekken. Het plaatsen van een windturbine binnen de minimale en maximale afmetingen en een maximale capaciteit is getoetst aan de Beleidsregels. De conclusie is dat de aangevraagde windturbine op grond van artikel 6 c (verduurzaming van een bestaande activiteit in het rivierbed) kan worden toegestaan. Op basis van voorschrift 3.2.4 dient de vergunninghouder voordat de windturbine wordt aangelegd een werkplan aan te leveren met daarin de definitieve keuze van de windturbine met het bijbehorende ontwerp en funding. Op basis van het werkplan kan beoordeeld worden of e.e.a. past binnen de afmetingen zoals beoordeeld in de aanvraag.
Risico analyse	De Raad van State heeft de normen uit het Activiteitenbesluit en	Het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling vallen buiten het

	de Activiteitenregeling ongeldig verklaard met de uitspraak voor 'Windpark Delfzijl Uitbreiding 2020'. De risico analyse is onbruikbaar omdat deze gebaseerd is op een windturbine met een vermogen van 5 MW terwijl er een windturbine van 7 MW wordt aangevraagd.	afwegingskader van de te verlenen vergunning op grond van de Waterwet. Deze zienswijze is een aangelegenheid op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.
Zienswijze 2	Waarom is er alleen een vergunning voor de zuidelijke windturbine noodzakelijk?	Zie algemeen deel.
	Is de verhoging van het vermogen van 5 MW naar 7 MW meegenomen in de toestemming van RWS?	Er is een besluit op aanvraag genomen waarin rekening is gehouden met een windturbine met het vermogen om maximaal 7 MW elektriciteit op te wekken. Zie ook reactie onder 7MW in plaats van 5MW van zienswijze 1.
veiligheid	1. In de 1 ^e opzet voor verduurzaming van steenfabriek Caprice was dat de windturbines gebruikt zouden worden voor opwekken van waterstof, die wordt later niet meer benoemd. Als dit nog een optie is hoort dit onlosmakelijk bij de plaatsing van de twee windmolens, bijkomende vragen zijn dan opslag, wijze van productie etc. Is dit meegenomen in de toestemming?	De aanvraag bevat uitsluitend het plaatsen van een windturbine met de daarbij behorende fundering. De watervergunning beperkt zich tot de beoordeling van de aanvraag, het opwekken van waterstof is geen onderdeel van de aanvraag en is daarom niet beoordeeld.
	2. De reikwijdte van de molen is meer dan 200 meter, een uiteenzetting over hoe wordt rekening gehouden met externe veiligheid in en om de Neder-Rijn ontbreekt.	Bij RWS wordt de toets aan de externe veiligheid ingevuld door toetsing aan de Beleidsregel voor het plaatsen van windturbines op, in of over rijkswaterstaatswerken. De windturbine voldoet aan deze Beleidsregel, zie paragraaf 5.1.2 in de watervergunning.
	3. Hoe wordt omgegaan met valschade en valbeperking? Dit met name voor beroepsvaart die met gevaarlijke lading geraakt kunnen worden, en welke gevolgen heeft dit dan weer voor de (beperkt) kwetsbare objecten?	Zie reactie onder 2
	4. Kloppen de berekeningen m.b.t. de werpafstand in het geval de windmolens over-toeren maken? In de Risico inventarisatie van de MER worden verschillende berekeningsmodellen aangedragen waarbij enkel het ballistische model zonder luchtkrachten wordt gehanteerd. Hoe is dit opgenomen in de berekeningen, in	Zie reactie onder 2

	relatie tot de beroepsvaart op de Neder-Rijn?	
RvR	1. Ruimte voor de rivierprojecten staan hoog op de prioriteitenlijst van de overheid. Hoe verhoudt de geplande windmolen zich tot dit vraagstuk?	Zie reactie onder 2 RvR van zienswijze 1
	2. De vergunning is afgegeven voor realisatie. Hoe verhoudt deze vergunning zich tot de uitvoer. Hoe en waar toetst RWS op?	De vergunning op grond van de Waterwet heeft uitsluitend betrekking op het realiseren en behouden van werken / voorzieningen. Rijkswaterstaat beoordeelt de aanvraag aan de doelstellingen van de Waterwet zoals opgenomen in artikel 2.1 van de Waterwet en de daaraan verbonden Beleidsregels grote rivieren (Bgr) en de Beleidsregel voor het plaatsen van windturbines op, in of over rijkswaterstaatswerken.
Bodem	1. De grond onder de steenfabriek is sterk verontreinigd door bodemmateriaal met pyrietslakken dat de steenfabriek zelf heeft opgebracht ter verhoging van het terrein en het vullen van kleiputten. Ten aanzien van paragraaf 5.1.3 ontbreekt het resultaat van de toetsing aan de chemische en ecologische kwaliteit. Kan de vergunning wel verleend worden op basis van onvolledige documentatie	Zie onderdeel Bodem en ook reactie 1 bij vervuiling van zienswijze 1
verduurzaming	1. Het is nog onzeker of steenfabriek Caprice werkelijk capaciteit gaat gebruiken van windpark Caprice. In bijlage III brief verbondenheid windpark aan steenfabriek caprice-RWS stat dat er pas na het geven van de omgevingsvergunning een keuze gemaakt wordt of het haalbaar is om de investering te doen die het mogelijk maakt om elektriciteit direct af te nemen van de windturbine(s). Waar die keuze op gebaseerd zal zijn blijkt niet uit de ter inzage gelegde documenten.	Zie reactie 1 bij Verduurzaming van zienswijze 1
	2. Als de haalbaarheid voor technische verbondenheid nog niet vaststaat op welke basis is de toestemming verleend?	Zie reactie 2 bij Verduurzaming van zienswijze 1
	3. Indieners zien het gebruik van de locatie Caprice als een opstap naar energiehandel. Hoe staat RWS tegenover de bouw van de windmolens als dit op basis is van niet duidelijke besluitvorming?	Zie reactie 1 bij Verduurzaming van zienswijze 1

	4. Het omrekenen van gasverbruik door Caprice naar energie eenheden geeft alleen een administratieve reden van verbondenheid en een theoretische verduurzaming. Nergens in de ter inzage gelegde documenten vindt de indiener een overzicht van wat steenfabriek Caprice nu aan energie verbruikt, de hoeveelheden benodigde elektriciteit en gas. Uit een artikel op internet blijkt dat gas essentieel is voor de productie van bakstenen.	Zie reactie 3 verduurzaming van zienswijze 1
	5. Door Caprice is bij de start gesproken over waterstof als optie. Naast het veiligheidsaspect lijkt dit geen haalbare optie. Wat is de functie van de windmolens voor Caprice, waaruit is dat te herleiden en is dit meegenomen in de beoordeling van RWS.	De windmolens gaan Steenfabriek Caprice voorzien van elektriciteit. Dit blijkt uit de brief van 30 maart 2021, 'verbondenheid energievoorziening Steenfabriek Huissenswaard (Caprice) en windturbines' waarin in staat dat er een direct stroomcontract inclusief de Garanties van Oorsprong voor de levering van elektriciteit van de windturbines aan de steenfabriek is. Hieruit blijkt dus dat de windmolens ten behoeve van de verduurzaming van de steenfabriek geplaatst worden en om deze reden is vergunning verleend op grond van artikel 6 c Bgr (verduurzaming van de energievoorziening van bestaande activiteiten in het rivierbed)
Wie doet wat	1. Onduidelijk wie nu de gemachtigde is bij de aanvraag omdat er verschillende bedrijfsnamen voorkomen in de diverse documenten.	Zie reactie 1 bij verbondenheid zienswijze 1
	2. Is er m.b.t. de toestemming van RWS gekeken naar het duurzaamheidsbeginsel versus commerciële exploitatie?	Het is niet duidelijk wat de indiener bedoelt met het duurzaamheidsbeginsel versus commerciële exploitatie. De Beleidsregel grote rivieren (Bgr) biedt sinds 2019 bestaande bedrijven in het rivierbed de mogelijkheid te verduurzamen. Voor energie-intensieve industrie zoals de baksteenproductie gaat dit niet zomaar en is een lange transitie periode onvermijdelijk. Ook is een zekere schaalgrootte nodig om een rendabele energie-opwekking te kunnen ontwikkelen. Dit betekent dat een gedeeltelijk eigen verbruik van opgewekte stroom voldoende kan zijn om te voldoen aan de toets van de Bgr. Dit betekent ook dat er voor bestaande bedrijven ruimte moet zijn om gedurende langere tijd overproductie van groene stroom te hebben.
financiering	1. Een financiële zekerheidsstelling voor de afvoer van de zuidelijke windturbine ontbreekt in de watervergunning. Graag een bankgarantie onderdeel maken van de vergunning met het bedrag voor het verwijderen van de	Zie ook reactie financiering zienswijze 1

	twee windmolens incl. de geldende inflatie over 20 jaar.	
	2. Wat is de zekerheidsstelling die RWS in deze vraagt?	Zie ook reactie financiering zienswijze 1
7 MW in plaats van 5 MW	De bij de aanvraag gevoegde tekeningen zijn komen niet overeen met de aangevraagde windturbines van 7 MW. Hoe is dit meegenomen in de toestemming van RWS?	Zie ook reactie 7 MW in plaats van 5 MW van zienswijze 1
Risico analyse	1. Is de uitspraak van de Raad van State over het ongeldig verklaren van de normen in het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling meegenomen in de toestemming van RWS?	Zie ook reactie Risico analyse van zienswijze 1
	2. De risicoanalyse is gedaan voor windturbines met een vermogen van maximaal 5 MW. De aanvraag betreft een windmolen met een vermogen van 7 MW	Zie ook reactie 7 MW in plaats van 5 MW van zienswijze 1
	3. De verwachting is dat RWS als landelijk opererende organisatie werkt met landelijke regels en dus de nieuwe normen in het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregels zeker willen weten alvorens een weloverwogen besluit kan worden genomen. Is dit meegenomen in de toestemming van RWS, omdat op veel ontbrekende gegevens een toestemming wordt afgegeven.	Zie ook reactie Risico analyse van zienswijze 1
Slotwoord	Hoe verhoudt de landschappelijke inpassing van de windmolens zich in relatie tot de omgeving	Landschappelijke inpassing van de windmolens valt buiten het afwegingskader van de te verlenen vergunning op grond van de Waterwet. Het is een ander belang dan de belangen die worden genoemd in artikel 2.1 van de Waterwet. Deze zienswijze is een aangelegenheid op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.